

Sygn. akt I C 1259/17 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Wojtunik

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2019 roku w Jaśle

sprawy z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G.

przeciwko M. P.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 1259/17 upr.

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Jaśle z 29.05.2019 r.

Powódka Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im.

F. S. w G. domagała się zasądzenia od pozwanej M. P. zasądzenia kwoty 167,54 zł wraz z odsetkami umownymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powyższego żądania podała, że strony związane były umową pożyczki, z której pozwana nie wywiązała się. Na dzień wniesienia pozwu zadłużenie pozwanej stanowi kwota 133,03 zł tytułem niespłaconego kapitału oraz 34,51 zł tytułem odsetek.

Pozwana, prawidłowo zawiadomiona, nie stawiała się na wyznaczoną rozprawę, ani nie złożyła odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Wobec nieobecności prawidłowo zawiadomionej M. P. na rozprawie Sąd, stosownie do regulacji art. 339 k.p.c. wydał wyrok zaoczny. Przytoczone

w pozwie twierdzenia budziły jednak poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznano za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego, co ograniczyło się w zasadzie do dopuszczenia dowodu z dokumentów złożonych i zawnioskowanych przez stronę powodową.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 339 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, przy czym w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Co istotne, na gruncie art. 339 § 2 k.p.c. przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Sąd nie jest zatem zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (orzeczenie Sądu Najwyższego z 29.05.1958 r., I CRN 969/57, Lex nr 115574, wyrok Sądu Najwyższego z 15.09.1967 r., III CRN 175/67, Lex nr 707, z 15.03.1996 r., I CRN 26/96, Lex nr 24031, z 06.06.1997 r., I CKU 87/97, Prok. i Pr. - wkładka (...) s. 44, z 31.03.1999 r., I CKU 176/97, Lex nr 37430). Jeżeli zatem w świetle przytoczonych przez powoda okoliczności, brak jest podstaw do uwzględnienia żądania pozwu, sąd wyrokiem zaocznym powództwo oddała (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 06.06.1972 r., III CRN 30/72, Lex nr 7094).

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości fakt związania stron umową pożyczki z 13.08.2012 r. o nr (...). Powód przedstawił na tę okoliczność, poświadczoną za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika, kserokopię umowy (k. 18 - 20) wraz z harmonogramem spłaty pożyczki (k. 42), regulaminem udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich (...) (k. 23 - 29) i rozliczeniem wysokości zadłużenia (k. 40 -41). Na okoliczność wymagalności roszczenia powód przedstawił pisma - wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem ich nadania (k. 43 - 53).

Z załączonych dokumentów wynika, że powódka udzieliła pozwanej pożyczki w kwocie 2.500 zł, stawiając do jej dyspozycji środki w kwocie

2.300 zł. Pożyczka miała zostać spłacona w 48 miesięcznych ratach do dnia 06.08.2016 r. Szacunkowy koszt pożyczki strony określiły na kwotę 1.752,21 zł, a całkowitą kwotę do zapłaty – 4.252,21 zł (por. k. 18v). Zgodnie z dyspozycją pożyczkobiorcy kwota pożyczki miała zostać wypłacona przelewem na rachunek wskazany w pkt 6 umowy, tj. rachunek IKS+ z przeznaczeniem na cele mieszkaniowe. Z zestawienia operacji na przedmiotowym rachunku wynika, że w dniu 13.08.2012 r. odnotowano wpłatę w kwocie 2.300 zł (por. zestawienie operacji z 13.08.2012 r. – k. 54). Zabezpieczeniem spłaty miała być umowa ubezpieczenia Promesa Superkomfort, a także weksel in blanco. Składka na poczet ubezpieczenia w kwocie 192 zł została przez pozwaną pokryta w dacie wypłaty środków pożyczki (k. 54).

Jak wynika z treści pozwu, dochodzone przez powódkę roszczenie obejmuje kwotę 133,03 zł tytułem niespłaconego kapitału pożyczki i naliczonych od tej kwoty odsetek 34,51 zł.

Mając na uwadze tak sformułowaną podstawę faktyczną żądania, Sąd uznał zgłoszone roszczenie za niezasadne. Powód przedstawił bowiem rozliczenie wysokości zadłużenia (por. k. 40 - 41), z którego wynika, że pozwana M. P. początkowo spłacała pożyczkę, co prawda w ratach, które wysokością odbiegały od rat przyjętych w harmonogramie pożyczki, ale regularnie były zaliczane na poczet zadłużenia z pożyczki, tj. na odsetki umowne i kapitał pożyczki. Począwszy od 05.03.2015 r. dokonywane przez pozwaną wpłaty powódka zaliczała natomiast w przeważającej części na indywidualne konto składkowe (IKS). Zestawienie wpłat dokonanych od marca 2015 r. do lipca 2016 r. wskazuje, że pozwana dokonała spłat przewyższających wysokością całkowitą kwotę do zapłaty, określoną w umowie pożyczki, przy czym spłaty te w przeważającej mierze zostały zaliczone przez powódkę na poczet IKS.

Zgodnie ze Statutem Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G., członek Kasy ma obowiązek m.in. posiadać rachunek systematycznego oszczędzania (indywidualne konto spółdzielcze – IKS) i gromadzić na nim co miesiąc oszczędności w zadeklarowanej wysokości, zgodnie z Regulaminem Indywidualnych Kont Spółdzielczych IKS (k. 33).

Kasa udziela kredytów i pożyczek wyłącznie swoim członkom. Spłata pożyczki powinna być dokonywana w terminach i wysokości określonej w umowie poprzez potrącenie wymaganej kwoty pożyczki lub jej raty z wynagrodzenia członka Kasy albo poprzez bezpośrednią wpłatę przez członka do Kasy lub na wskazane przez Kasę konto (por. § 65 i § 67 statutu – k. 37v.).

W materiale dowodnym brak jakichkolwiek dokumentów odnośnie warunków prowadzenia IKS dla pozwanej, co wyklucza możliwość poczynienia jakichkolwiek ustaleń odnośnie zasadności księgowania wpłat pozwanej na poczet IKS.

Należy podkreślić, że na gruncie stosowania art. 339 k.p.c. twierdzenia pozwu uznaje się za budzące uzasadnione wątpliwości, m.in. w sytuacji, gdy dowody i twierdzenia przedstawione przez powoda są niekompletne, pozostawiają wątpliwości co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu, nie przedstawiają pełnego obrazu rzeczywistości, wskazują na brak legitymacji procesowej powoda lub pozwanego itp. W takiej sytuacji, wydając wyrok sąd nie może oprzeć się wyłącznie na twierdzeniach powoda i należy przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14.08.1972 r., III CR 153/72 OSNCP 1973 z. 5, poz. 80).

W sprawie niniejszej pozwana, co prawda nie zaprzeczyła istnieniu wierzytelności, bowiem nie zajęła w ogóle stanowiska w sprawie, to jednakże

w ocenie Sądu przytoczone przez powódkę okoliczności faktyczne budzą uzasadnione wątpliwości, co uniemożliwiło wydanie wyroku zaoczego uwzględniającego roszczenie.

Wątpliwości te związane są z przytoczoną w pozwie podstawą faktyczną żądania (roszczenie z umowy pożyczki), która nie koresponduje z treścią przedstawionego przez powoda rozliczenia zadłużenia pożyczki. Na podstawie tego dokumentu nie sposób przyjąć, aby pozwana zalegała wobec powódki ze spłatą kapitału pożyczki w kwocie 133,03 zł, skoro na poczet zadłużenia dokonano wpłat przewyższających wartość całkowitej kwoty do zapłaty - wraz z kosztami. W tej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, że sformułowana przez powódkę podstawa faktyczna żądania jest niepełna, a zarazem nie było rzeczą Sądu orzekającego zarządzenie - z urzędu - uzupełnienia postępowania dowodowego w celu poszukiwania podstawy dla uwzględnienia żądania pozwu.

Podkreślenia wymaga fakt, iż to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać nie tylko źródło zobowiązania pozwanej, ale i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, a obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24.10.1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29).

Wskazać w tym miejscu należy, że strona powodowa jest przedsiębiorcą korzystającym z profesjonalnej obsługi prawnej. Z tych względów powinna być świadoma zasad prowadzenia procesu cywilnego i występowania w nim w charakterze strony aktywnej. Przypomnieć jednak wypada, iż skoro powód niniejszym pozwem dochodził roszczenia z umowy pożyczki, to dla uznania zasadności roszczenia powinien był wykazać fakt niewywiązania się z obowiązku spłaty, zgodnie z wiążącą strony umową. Przy tak określonej podstawie faktycznej żądania nie było objęte kognicją Sądu badanie warunków, na jakich powódka prowadziła dla pozwanej indywidualne konto składkowe, na jakich zasadach i w jakiej wysokości pozwana była zobligowana dokonywać obowiązkowych wpłat na rachunek IKS. Elementy te, jako nie objęte treścią umowy pożyczki, nie stanowią roszczenia z tej umowy.

W zaistniałych okolicznościach, na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.